

P O S U D E K

vedoucího diplomové práce na diplomovou práci studenta

Ondřeje Polanského

na téma: „Trestný čin vraždy v českém trestním právu“

Autor si pro svoji diplomovou práci zvolil sice klasické, avšak stále vysoce zajímavé téma. Diplomovou práci rozdělil na úvod, následujících deset kapitol (dále členěných na subkapitoly, popř. oddíly, z nichž poslední je kapitolou závěrečnou shrnující výsledky celé práce). Ta obsahuje též cizojazyčné (anglické) resumé a seznam použité odborné literatury a judikatury.

V úvodní kapitole autor vysvětluje výběr tématu, neboť trestní právo jej při studiu na právnické fakultě zvláště zaujalo, považuje ho za jedno stěžejních odvětví práva, s problematikou trestného činu vraždy se setkal při své praxi v advokátní kanceláři a objekt trestného činu vraždy, tj. lidský život, považuje za nejcennější objekt, jenž je trestním právem chráněn. V této kapitole autor též objasňuje strukturu a systematiku diplomové práce, do níž zařadil jako určité excesy trest smrti a euthanásii. K této struktuře mám pouze jednu výraznější výhradu a sice, že autor nevěnoval větší prostor obecným znakům trestných činů, zejména otázkám přičetnosti a protiprávnosti.

Druhá kapitola je věnována historickému pojetí trestání vraždy na našem území, a to od počátku ranně feudálního státu, resp. soukromoprávního pojetí, až po přijetí v současnosti účinného trestního zákoníku č. 40/2009 Sb. Ke zpracování této kapitoly obsažené na 11 stranách nemám zásadní připomínky.

Následující kapitola je nazvána „Právo na život a jeho ochrana“ a jsou v ní zmíněny základní mezinárodní úmluvy týkající se tohoto tématu. Z nich postrádám pouze Úmluvu Rady Evropy o ochraně lidských práv a základních svobod, která v čl.1. Protokolu č.6 výslovně zrušuje trest smrti s tím, že nikdo nemůže být k takovému trestu odsouzen ani popraven, přičemž podle čl. 4 k ustanovení tohoto Protokolu není přípustná žádná výhrada podle čl. 57 Úmluvy. Dalším obsahem této stručné kapitoly je pojednání o počátku lidského života(který je v právnické literatuře sporný) a konci lidského života, o němž spory nevznikají a jímž se rozumí celebrační smrt.

Čtvrtá kapitola je věnována znakům skutkové podstaty trestného činu vraždy, tedy objektu, objektivní stránce, pachateli (subjektu) a subjektivní stránce. V této souvislosti nerozumím příliš větu na s. 17, že „právnícké osoby často svou podnikatelskou činností oscilují na hraně zákona a bylo by pouze otázkou času, kdy by trestnou činnost začaly využívat ke svému vývoji a prospěchu. Zločinecké organizované skupiny mafiánského typu přece uskutečňují svoji kriminální činnost převážně za hranou nejen mimotrestních, ale i trestních norem. Na s. 18 autor měl u jím citovaných případů uvést, že se jedná o zvláštní případy skutkového omylu pachatele a pojmenovat je.

Obsahem další, 5., kapitoly je členění vražd, kdy autor se zabývá mimo jiné takovými otázkami jako je vražda prostá a vražda kvalifikovaná (zde rozebírá mimo jiné rozdíl mezi rozmyslem a předchozím uvážením). Osobně mám pochybnost o tom, že rozmysl a předchozí uvážení nejsou zvláštním druhem úmyslu, ale jen přitěžujícími okolnostmi (s.23). Autor v této kapitole dále zejména vykládá jednotlivé případy trestného činu vraždy spáchané za zvlášť přitěžujících okolností podle vyšších odstavců a jejich jednotlivých písmen § 140 TrZ. Správně se opírá o četnou judikaturu zejména Nejvyššího soudu a komentářovou a další odbornou literaturu (včetně učebnic). Zaznamenává i rozdíly mezi některými z těchto zásadních materiálů (např. důvodovou zprávou a Beckovým komentářem).

Následující kapitola je věnována privilegovaným skutkovým podstatám úmyslného usmrcení, tj. trestným činům zabití podle § 141 TrZ a vraždy novorozeného dítěte matkou podle § 142 TrZ. K této kapitole ani k 6.kapitole pojednávající o vývojových stádiích trestného činu vraždy nemám relevantní námitky.

Obsahem sedmé kapitoly je trestání vražd. K této kapitole mám pouze jedinou vážnější výhradu, a sice nepřesnou citaci Úmluvy Rady Evropy o ochraně lidských práv a základních svobod (s.49).

V 8.kapitole autor provádí komparaci české a slovenské současné právní úpravy tohoto trestného činu. Citace je přesná, ovšem autor mohl více vyzdvihnout své názory na klady a zápory obou úprav.

Jak již bylo zmíněno, určitým excesem je pojednání o euthanásii obsažené v 9.kapitole. K ní mám pouze jednu drobnou námitku, a sice podle mých zkušeností, resp. rozhovorů s lékaři, zdaleka ne všichni lékaři jsou odpůrci euthanásie.

V 10.kapitole autor představuje své úvahy de lege ferenda, lze o nich diskutovat, ovšem podle mého názoru jde o úvahy přiměřené odpovídající.

Diplomová práce byla napsána v dostatečném rozsahu, prošla kontrolou plagiátorství s minimální mírou podobnosti, autor ji zpracoval s velkým zájmem o zvolené téma a využil v ní bohatou odbornou literaturu a judikatury, včetně zahraniční.

Předběžně navrhuji diplomovou práci ohodnotit druhým klasifikačním stupněm, v případě výborné obhajoby nevylučuji ani první stupeň. Při této obhajobě by měl autor by měl blíže vysvětlit kritizovanou absenci okolností vylučujících protiprávnost a upřesnit též zvláštní případy skutkového omylu pachatele.

V Plzni 18.5.2020

JUDr. Jindřich F a s t n e r
vedoucí diplomové práce

